

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Луба Діана КОЗАЦЬКІ РАДИ ЯК ФОРМА НАРОДНОЇ ДЕМОКРАТІЇ ТА ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	113
Майстерюк Вікторія КВІТИ ЗАМІСТЬ КУЛЬ: ІСТОРІЯ РУХУ «ХІПІ».....	117
Вєнц Ірина ДУХОВНА КУЛЬТУРА ЯК СПОСІБ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНИ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ).....	119
Юн Катерина КИЇВСЬКА РУСЬ ТА МІЖНАРОДНІ ШЛЮБИ.....	122
Єфтені Ксенія РОЛЬ КНЯГИНИ ОЛЬГИ В ПОЛІТИЦІ КИЇВСЬКОЇ РУСІ.....	125
Коба Олег БЕЗПЕКА МОРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: ІСТОРІЯ НАЙБІЛЬШИХ КАТАСТРОФ (НА ОСНОВІ РЕАЛЬНИХ ФАКТІВ).....	128
Грабарь Кирило ВІД ВОГНЮ ДО СЛАВИ: ІСТОРІЯ ОДЕСЬКОГО ОПЕРНОГО ТЕАТРУ.	139
Шмалько Оксана РОЛЬ ДОСВІДУ У ПІЗНАННІ СВІТУ В ФІЛОСОФІЇ Ф.БЕКОНА (НА ОСНОВІ «НОВИЙ ОРГАНОН»).....	142
Батрун Іванна ПРОБЛЕМА СЕНСУ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ.....	147
Дандалі Анжеліка ПРИРОДНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ДУХОВНІ ВИМІРИ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ.....	148
Олту Олександра ІНТЕЛЕКТ, ВОЛЯ, ВІРА – ПРОЯВИ ЛЮДСЬКОЇ СУТНОСТІ.....	150
Робу Лія ПРОБЛЕМА ПОХОДЖЕННЯ ТА МІСЦЯ ЛЮДИНИ У СВІТІ	152

МАЙСТЕРЮК ВІКТОРІЯ

здобувачка передвищого рівня освіти, спеціальність 053 «Психологія»
Медичний фаховий коледж Міжнародного університету, м. Одеса, Україна
Науковий керівник: **МЕЛЬНИК ЮЛІЯ**, кандидатка політичних наук,
доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

КВІТИ ЗАМІСТЬ КУЛЬ: ІСТОРІЯ РУХУ «ХІПІ»

Рух хіпі є одним із найпомітніших і найвпливовіших соціокультурних явищ ХХ століття. Його поява у 1960-х роках стала своєрідною реакцією на політичні кризи, воєнні конфлікти та посилення матеріалістичних тенденцій у суспільстві. Молоде покоління США й Західної Європи прагнуло знайти нові духовні орієнтири, заперечуючи конформізм і споживацькі цінності старших поколінь. Хіпі виступили за мир, свободу особистості та єдність з природою, закликаючи до формування нового, гармонійнішого світу. Саме тому рух хіпі часто називають «революцією свідомості» [4]. Витоки цього руху сягають середини 1960-х років, коли в американських університетських містах – передусім у СанФранциско, Берклі, Лос-Анджелесі – виникли перші спільноти молоді, що протестували проти війни у В'єтнамі та расової дискримінації. Як зазначає історик Вільям Джей Ріш, хіпі стали не лише протестом проти політики, але й «спробою створити альтернативну культуру, засновану на мирі, любові та спільності» [2].

Для цього руху характерне прагнення до духовного самовираження, відмова від соціальних ієрархій і традиційних моделей успіху. Їхній ідеал – людина, яка живе в гармонії з природою, не визнає насильства й матеріальних обмежень. Значне місце в ідеології хіпі займала філософія ненасильства, запозичена з індійських релігійних учень – передусім буддизму та індуїзму. Молоді люди зверталися до східних практик йоги, медитації, вірили у перевтілення душі, карму та духовне очищення. Усе це стало противагою західному прагматизму. Візуально ця духовність виражалася через одяг і зовнішній вигляд: довге волосся, вишиті сорочки, етнічні прикраси, квіти у волоссі, символи миру – усе це відображало внутрішню свободу та відмову від суспільних стандартів [1]. Власне, сам термін «діти квітів» став символом миролюбності, природності та краси, яку хіпі прагнули відродити у світі насильства.

Як підкреслює дослідниця Тетяна Скоропляс, у русі хіпі поєднувалися дві тенденції – анархічна та романтична. Перша виражалася у запереченні державної влади, війни, контролю, друга – у прагненні до кохання, музики, творчості й миру. Ці риси сформували своєрідну субкультуру, яка мала власну систему цінностей, символіку та навіть економіку: замість грошей – обмін

речами, замість кар'єри – подорожі автостопом, замість статусу – духовна гармонія. Рух хіпі став прототипом багатьох пізніших альтернативних культур – від екологічних комун до сучасного «екоактивізму» та фестивальної культури.

Музика відігравала ключову роль у житті хіпі. Вона стала засобом духовного єднання, способом протесту і способом передати внутрішній стан людини, що прагне любові та миру. Гурти The Beatles, The Rolling Stones, The Doors, Jefferson Airplane та інші створювали не просто популярні композиції – вони формували ідеологію свободи. Як зазначає Нафісатул Лутфі, музика хіпі «була формою самовираження, яка перетворилася на соціальну мову протесту проти війни й політичного гніту» [3]. Кульмінацією цього музичного руху став фестиваль Woodstock 1969 року, що зібрав понад півмільйона людей. Він став символом покоління, що об'єдналося під гаслом «Make love, not war» – «Кохай, а не воюй».

Цікаво, що ідеї хіпі проникли не лише в американське, а й у радянське суспільство. У 1970-х роках у Львові, Москві, Вільнюсі з'явилися групи молоді, які намагалися наслідувати західний рух, хоча перебували під суворим контролем влади. Ріш у своїй праці «Soviet Flower Children» зазначає, що радянські хіпі «прагнули втекти від ідеологічного тиску, створюючи власний світ мрій, музики та свободи». Вони зустрічалися у парках, співали пісні Beatles, носили джинси – цей одяг тоді був символом протесту, адже у СРСР він уособлював західну культуру та індивідуальність. Таким чином, навіть у тоталітарному суспільстві ідеї миру та свободи знаходили відгук серед молоді.

Важливою особливістю хіпі було їхнє ставлення до природи. Вони першими заговорили про екологічну рівновагу, життя в гармонії з довкіллям, використання натуральних матеріалів і відмову від надмірного споживання. Ця ідея стала передвісником сучасного екологічного мислення. Хіпі прагнули «повернути людину до природи», вбачаючи у ній джерело духовного оновлення [3, с. 22]. Вони організовували комунальні поселення, ферми та «еко-ком'юніті», де люди жили просто, вирощували власну їжу, займалися творчістю. Такий спосіб життя був альтернативою індустріальній цивілізації, яка, на їхню думку, віддаляла людину від сутності життя.

Однак ідеали хіпі не завжди витримували випробування реальністю. Частина учасників руху з часом втратила первісну духовну суть, звернувшись до надмірного використання психоактивних речовин. У суспільній свідомості образ хіпі часто ототожнювався з безвідповідальністю й утечею від життя. Проте більшість дослідників наголошує, що головна ідея руху – прагнення миру, любові й свободи – не зникла, а трансформувалася у нові культурні форми. Зокрема, багато сучасних ініціатив у сфері захисту довкілля, толерантності, гендерної рівності чи пацифізму мають корені у філософії хіпі.

Хіпі змінили уявлення про молодь, про культуру протесту і навіть про духовність у XX столітті. Їхня контркультура показала, що боротьба може

бути мирною, а революція — духовною. У часи, коли світ знову переживає війни й конфлікти, ідеї хіпі звучать напрочуд актуально: любов, свобода, людяність і єдність із природою залишаються універсальними цінностями, яких потребує кожне покоління. Саме тому рух хіпі став не лише історичним феноменом, а й символом віри у можливість іншого, кращого світу — світу без насильства, де панує мир і взаєморозуміння.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Скоропляс Т. Історія субкультури хіпі в Україні від моменту зародження до сучасності. *Молодий вчений*. 2019. №11. С. 18–23. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2861>
2. Risch W. J. Soviet ‘Flower Children’: Hippies and the Youth Counterculture in 1970s L’viv. *Journal of Contemporary History*. 2005. Vol. 40(3). <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0022009405054572>
3. Lutfi N. The Hippies’ Identity in the 1960s and Its Aftermath. *Rubikon: Journal of Transnational American Studies*. 2018. №5. С. 20–22. <https://jurnal.ugm.ac.id/rubikon/article/view/34240/0>
4. Bach D. R. The American Counterculture: A History of Hippies and Cultural Dissidents. *Journal of American History*. 2022. Vol. 109 (1). <https://kansaspress.ku.edu/9780700630103/>

ВЄНЦ ІРИНА

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, факультет
іноземних мов, медіа та психології

Науковий керівник: **МЕЛЬНИК ЮЛІЯ**, кандидатка політичних наук,
доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

ДУХОВНА КУЛЬТУРА ЯК СПОСІБ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНИ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ)

Сучасна українська духовна культура справді виступає одним із ключових чинників самореалізації особистості, впливаючи на розвиток внутрішнього потенціалу і ціннісну орієнтацію (систему «подальшої» діяльності та сенсу життя). Наприклад, В. Слюсар зазначав, що система духовної культури суспільства зумовлює характер і спрямованість самореалізації особистості. Водночас її роль посилюється в умовах глобалізації, оскільки духовна культура стає однією з основ національної ідентичності. Так, наголошено, що «українська духовна культура є підґрунтям національної ідентичності» [1]. Духовна культура надає внутрішнім пошукам людини глибокого значення і водночас зв’язує її з історією власного народу,

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.